

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE Ț ARADULUI

CIRCULARĂ

către On. membrii ordinari și adhoc ai adunării protopopești
(sinodul ppesc) a tractului GURAHONȚ.

Pe baza mandatului de sub Nr. 3441 | 928, primit dela Veneratul Consiliu eparhial ort. român din Arad și în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 15 și 16 din Regulamentul pentru procedură la alegerea de protopop, precum și în art. 69 și 70 din Statutul pentru organizarea bisericii ort. române, — prin aceasta convoc Adunarea protopopească electorală, în ședință extraordinară, pentru efectuarea alegerii de protopop, al tractului Gurahonț, pe: **MĂRȚI în 21 AUGUST a. c., la oarele 9 a. m., în s. biserică ort. română din Gurahonț.**

Ședinței adunării protopopești îi va premerge s. liturgie, împreună cu chemarea s. Duh.

Arad, 25 Iulie 1928.

Protopop Ioan Georgea
comisar Consistorial

Contribuția învățătorilor la activitatea misionară a bisericii.

De L. Ciobanu, revizorul școlar al județului Timiș-Torontal.

Trebuința mare, a îndeplinirii unei datorii sfinte, ne cere cu stăruință, tot mai multă înțelegere împreună și muncă călăuzită de sentimente profund creștinești și de idei religioase, fără de prihană. Biserica noastră strămoșească, în misionarismul său distins și înălțător de suflete, prin credință și iubire evanghelică are neapărată nevoie de aceste două intenții de muncă pastorală, de aceste două lucruri mari a căror necinstire, înseamnă, cel mai greu păcat, atât sub raportul psihic al îndatoririlor capitale creștinești, cât și sub unghiul de viață materială, a ființei noastre etnice. Numai prin înțelegere și prin muncă, se poate ajunge, în linia de progres și de îmbunătățiri morale, la aceeace

trebuie să ajungă o viață de creștin în conducerea ei cuminte și neînvrăjbită.

Acest motiv de înfrățire a înțelegerii și a muncii, în conținutul dinamic, al preocupărilor de adâncă convingere creștină, să însuflească până la triumf apostolatul nostru comun, clăditor de altare, nebiruitei credințe strămoșești.

În ordinea firească a sbuciumului nostru activ, sentimentul social al frăției, este motorul vieții religioase-morale, social-patriotice etc. determinând acea expresie de superioară semnificație creștină, în care armonizarea intereselor individuale cu cele colective constituie sinteza forțelor vii, morale, de un altruism impresionant și reformator.

O problemă incomensurabilă prin seriozitatea devotamentului ei evanghelic, ne încearcă astfel dela primul moment, senzibilitatea ființei noastre etnice-active, cu o dublă reflexie: asupra rolului nostru de în-

drumători spirituali, în sensul organic al preceptelor inalterabile din mărturisirea de credință a bisericii noastre strămoșești și tot așa, asupra realității sufletești a maselor, susceptibile de transformări, purtate din rațiunea epocii sau din capriciile ambianței, sociale, ca factor psihologic determinant. În partea întâi, o *diversiune aparentă* ne acostează messianismul nostru creștin, întru promovarea intereselor primordiale și de viață consistentă ale instituției divine pe pământ, anume: înglobarea directă a școlii și a rostului ei educativ, în sfera imperativelor specifice iar în partea două: valoarea social-morală a împrejurărilor neobișnuite de azi, cu concursul lor vijios, de tendințe negative, sdruncinatoare a temeliiilor crezului moral creștin, ni-se impune în sarcina operit pozitive, ca adâncuri confuze de cercetat. În ambele cazuri, influența bisericii poate covârși, prin caracterul ei divin și revelator, atât realitatea asperității lăuntrice, cât și banalitatea devierilor necontrolate și de gravă semnificație, din practica moralei zilelor noastre.

Iar pentru toate împrejurările, și vicisitudinile moralei oamenilor, noi să rămânem și să stăruim mai presus de toate, în ființa virtuților active, ajutând mântuirea tuturor.

În această ordine programatică, suntem înuși să pironim dela început, fondul inițial al obiectivului nostru controversat, considerând în valoarea ei adevărată, evoluția nevoilor morale a e mulțimei. O intuiție a faptelor, din realitatea sufletească profundă a maselor, ne denunță o sporire însemnată a acestor nevoi, dela războiu încoaci. Viața activă s'a deșteptat și se intensifică cu trebuința materială a fiecărei zi.

O viață activă, în lupta ei de realizări conștiente, cere hrană morală. Nizuințele mari și mărunte, sunt pasibile de greșeli, în desfășurarea lor în timp și în spațiu. Pătura țărănească, spre care se îndreaptă mai cu dinadins, acțiunea educativă a bisericii și a misionarismului ei creștine, reclamă înnoiri, îmbunătățiri în miersul vieții ei materiale; și așa fatalmente se impune preoților și învățătorilor, ca să aibă o înțelegere mărită și pentru nevoile morale ale turmei lor cuvântătoare, pentru respectul ființei omenești în cuprinsul viu al acestor nizuinți și înțelegeri obiective. La popoarele în vădită ascenziune pe teren economic, se constată o tendință statornică de mejorare a numărului predicatorilor morali. La noi împrejurările postbelice, explicabile în psihologia lor, au imprimat o notă de letargie în existența pasivă a elementului sătesc conducător; O deplasare interesantă a țelurilor originale, pe făruri improprii și incompatibile cu calitatea morală a subiectului activ, a determinat opera samsarilor ordinii sociale, de exploatare a huneicredinței sătești.

Această realitate ne apasă dureros, fiindcă ea constituie un prejudiciu, de penibilă dezorientare morală, o înstrăinare întru nimic justificată, qa de rea

credință chiar, a femeului moralei evanghelice, în concepția ei unică și necontraversată.

Custav le Bon, constată într-o lucrare a sa de psihologie post belică, că o dușmănie fațisă s'a lansat preponderentă, față de tot ce este superioritate în structura vieții noastre sociale. Preoții și învățătorii, nu pot deci reprezenta în activitatea lor de principii concrescute, două linii dispartate, fiindcă dușmănia de care pomenim, ar exploata în beneficiul său ignobil, această slăbiciune a superiorității intelectuale, creind scurgere liberă, voluptății patimilor interioare, prolifică așezărilor adânc religioase și ordinii morale peste tot. O iobăgie lugubră a stărilor morale, lipsită de calitate în aprecierea vieții noastre legate de veșnicul Dumnezeu, ne-ar perzeca în grad înalt, anihilând în noi, înfățișarea elementară a simțului uman-creștin și ne-ar sfârșica avântul, spre idealul virtuților evaugheliei mântuitoare.

Iată reclamația zilelor de azi, în tristețea ei plângătoare; iată sorginta de reacțiune a omului modern, în nizuițna sa spre perfecțiune.

Omul zilelor pe cari le trăim, trebuie să însemne personificarea energiilor creatoare, pentru a putea înfrunta voluptatea tendințelor negative, curentul disoluțiilor dureroase. Acest om — cu toate că este necesar a fi supus unor sforțări, cari să-l afecteze împrejurărilor — va trebui să rămâie neschimbat în Hristos cel vecinic; o mentalitate constantă și consvență, în conceperea și orânduirea actelor de voință religioasă morală, întotdeauna aproape de senzul adânc al realității divine în ființa omenească. Hristos nu s'a schimbat; ne putem noi oare schimba, fără a ne îndepărta de Hristos.

Iată întrebarea uriașă pe seama acelor, cari nu se îngrozesc la cunoașterea diformităților psihice ale insului de azi; o confluență barbară de conflicte lăuntrice acute, pentru țeluri pierdute în mirajuri de himere.

În fața acestor realități complexe și a imperativelor ei, pentru o influințare în bine, învățătoria română nu se poate posta în calitatea impasibilului din margine de drum, pe unde se perândă în ritm vertiginos, naufragiaji ai sorții și ai moralei greu încercate;

palimi și dureri, în înfrigurarea căutării unei frânturi de ajutor. În Precumpănirea înaltă a binelui etern, această învățătoria, în pătrunderea conștientei sale profesionale, pune progresul cultural în funcțiune, pentru a spori progresul moral; nu rămâne indiferentă în fața primejdiei prozelitismului religios, a sectarismului feroce și mercenar.

Învățătorul este un preot în slujba apărării ființei etnice și a credinței noastre strămoșești.

În senzul tradițiilor cari trebuiesc menținute — fiindcă sunt și tradiții improprii realităților sociale de azi, cari trebuiesc fixate în apanajul justificat al trecutului — și

în vederea creerii de tradiție nouă, de profund sentiment și în spirit de clădire evanghelică, opera didactică și practica pedagogică a învățătorimei noastre formează judecăți morale, din examenul faptelor cotidiene (legile sunt fapte, constată Emile Boutroux, nu principii) completează sentimentul religios-moral, a cărui realitate activă, constituie țaria temeliei statului, în niziunța sa de refacere și de clădire. Statul nu poate avea un interes mai mare decât, ca cetățenii săi să fie în viața lor de intenții și de fapte, concretizarea celor mai aese sentimente religioase-morale, oameni devotați credinței, în aceeași reprezintă un ideal, care a fost al moșilor și al strămoșilor din veac în veac.

Sub aspiciile acestei educațiuni școlare și sociale să scot idoli din sufletul mulțimii; idoli pentru cari păpânismul a dat jertfă din belșug; idoli cari se suprapun motivului religios-moral, în conștiința timidă a enoriașului înglobat în structura vie a organismului nostru bisericesc și anume: *luxul, desfrâul în vorbe și în fapte, concubinajul, sistemul de unu cu uciderea de prunci și cu o descreștere dezastruoasă.*

Personalitatea activă a învățătorului, contribuie efectiv la învierea bisericii prin școală (Serviciul divin și participarea școlii la înălțarea fastului său, de mângăere inepusabilă: procesiuni religioase la locurile sfinte (Cultul eroilor cultivat prin tinerimea școlară — nea dat Dumnezeu și acest punct de sprijin, în orientarea religioasă morală a ființei noastre naționale trece prin sfințenia și cuvînța de profund cutremur creștin, a cimitirelor satelor noastre, nepătrunse încă de valoarea estetică a religiunii și le presară cu flori cu flori de dragoste cucernică și dreaptă, cinsind pomenirea veșnică și scumpă a acelor cari se odihnesc sub cruci.

Școala noastră de azi, cu intențiile din cari se alimentează realitatea dinamică a organismului său social, se îndrumă sistematic spre creații formidabile de ordin sufletesc și material, în vederea unei mari prefaceri, în ordinea firească și imperativă a evoluției generale. Factorul moral, este determinat în înlăturirea organică a totalității sbuciumului activ și creator. Și așa organismul viu al școlii de azi este un microsom plauzabil și evocator, în care tinerimea școlară este pusă în intuiția de serios temeiul a vieții și a faptelor din lumea mare, nu prin intermediul dicțioanelor a exegezei și a arborelui genealogic, ci direct prin practica celor de înviorare educativă. Este absolut lipsită de substrat al conștiinței, prezumația, că în disecarea organismului vieții individuale și sociale dezideratele religioase-morale, concise și de adâncă cucerire, ar scăpa sentimentului de datorie a școlii. Din potrivă: *știința și credința*, cari întru nimic nu se deosebesc cultivă aceleași raporturi, în preocupările cotidiene ale școlii educative; se înfrățesc în susținerea acelor și îndatoriri superioare ale colectivității mari sociale și

îndrumă rezolvirea problemelor vitale ale neamului și ale legii din strămoși.

Toate resursele unei spiritualizări întegre sunt date ca contribuția, învățătorimei, la activitatea misionară a bisericii, să fie în ființată, nealinsă.

Ca să poată fi susținută însă, această contribuție ea trebuie lăsată în cursul ei firesc, nestânjenită și nealterată de nici un capriciu, de nici o veleitate a vremii care ne ispitește în prezent — exact acum nu este timpul — și împiedică conlucrarea armonioasă cu slujitorii altarelor sfinte.

Vrând a crea misionarismului bisericii noastre, o mai profundă stabilitate în afirmarea rostului său educativ, ne dăm seama acum la urmă, că ne lipsește o irezistibilă fibră nervoasă, de înaltă senzibilitate în construcția gândirii de toate zilele: *nu ne preocupăm de raporturile cu ambianța socială, ca să putem ajunge la o unitate de gândire religioasă-morală la o unitate de sentiment și de voință virtuoaasă.* Am fost și noi mai sfinți atunci și pilduirea vieții fără de prihană, din faptele noastre ar porni. O adâncire în acest sens, a acțiunii noastre educative, ne ar putea susține altfel, tot ce vrem să avem, ca creștini adevărați și ca ostași ai credinței strămoșești, O viață activă, ar determina apropierea fără condițiuni, între apostoli satelor serios încercate și nu s'ar mai preocupa nime în acest caz, de raporturile dintre preoți și învățători, ci s'ar ținea seamă de *rostul semnificativ al bisericii și al școlii*, din a căror legătură sinceră, beneficiază credința și sălășluirea ei în conștiința populară.

Religia în școala primară.

Suntem în plină desorientare asupra învățământului religioșii din școala primară.

Ministerul Instrucțiunii a ridicat cursul primar la 7 ani și în consecință, și programa analitică, pentru învățământul religioșii a adaptat-o acestui curs completând materialul. Dispune apoi, totodată, ca toate manualele școlare să fie provăzute cu clauzula de aprobare ministerială

Dar, normativul pentru instrucția religioasă morală a elevilor ort. români dela școalele de orice categorii de pe teritoriul mitropoliei Adealului, votat de Congresul nostru bisericesc în 1924 sub No. 9 dispune astfel: „§ 4. *Intocmirea și aprobarea planului analitic de învățământ religioșii, precum și aprobarea manualelelor de religiune pentru tot felul de școale cu elevi ort. români aparține autorității bisericesti. La propunerea religiei nu se pot întrebuișa alte manuale didactice, decât cele aprobate de autoritățile bisericesti. Ministerul Instrucțiunii va luă act de programa analitică și manualele aprobate de biserică, rămânându-i dreptul de a face obiecțiuni din punctul de vedere politic de stat.*”

După părerea noastră, stăm în fața a două poziții contradictorii provenite de la 2 autorități, pe cari suntem dator să le servim.

Și de aici provine confuzia, în care au ajuns autorii de manuale. Iar catiheții școalelor primare discută chestia manualelor de religie, că nu conțin materialul necesar pentru 7 ani de școală.

Dar după ce se mai știe, că programa analitică aprobată de congresul bisericesc adoptată cursului primar de 6 ani, cum era mai înainte, suntem de părere, că atât autorii de manuale cât și catiheții trebuie să se acomodeze pragramel prescrise de minister, — atât mai vădit, că cu puțină excepție, e un material bine ales și adecvat scopului religiei din școala primară, — până când autoritatea bisericească va veni cu programa sa analitică, corespunzător stărilor actuale.

Se vorbește, că și Sf. Sinod se ocupă cu problema manualelor de religie. Numai să nu învingă ledea monopolizării cărților, că aceea ar fi dezastruos pentru învățământul religios, ceea ce înseamnă neasămănat mai mult ca confuzia de până acum.

Deci pentru dumerirea fraților catiheți, cari ca și mine erau stăpâniți de confuziune, cred că fac bine anunțându-le prin aceasta, că manualul meu „Istoriile Biblice” epuizat în anul școlar, ce s'a încheiat se împărește acum în ediție nouă la Tipografia diecezană din Arad, corectat și aprobat de Ven. Consiliu

Și, observ, că și autoritatea noastră diecezană ține să fie respectată programa școlii primare, de oarece m'a îndatorat să mă acomodez recenziei oficiale. Iar recenzentul meu, Domnul, Vintilă Popescu profesor de pedagogie la academia teologică din Arad în referatul său către Ven. Consiliu eparhial scrie așa: „Dacă se vor introduce bucățile amintite mai sus și se vor lăsa la o parte cele ce nu sunt prevăzute în programa primară, atunci „Istoriile Biblice de N. Crișmaru vor forma cel mai bun manual din acest gen care poate fi pus la dispoziția școalei primare...”

Și manualul e adaptat recenziei și prin urmare, pragramel pentru școala primară.

Bărbăteaz, la 6 Iulie 1928.

Preot, Nicolae Crișmaru.

† Aurora Pr. Popoviciu născ. Iștănescu

Preotul Alexiu Popoviciu din Arad a fost pus la încercare grea prin moartea soției sale născută Aurora Iștănescu. Prin trecerea ei la cele veșnice a pierdut nu numai soțul pe soție, nu numai fiul și fiicele pe mamă, dar au pierdut atâția și atâția intelectuali ai noștri o inimă de mamă.

Părintele Alexiu Popoviciu a fost vreme îndelungată — și până la tragerea noului hotăr de țară — paroh în orașelul Bichiș. Aici au fost atrași, tocmai

de părintele Popoviciu, un număr mare de tineri la liceu. Alături de iubirea de părinte duhovnicesc a preotului, acești tineri au găsit în Bichiș o adevărată mamă iubitoare în răposata soție a preotului.

Unul dintre aceștia l'a dat să spună cuvântul de parentare asupra cosciugului răposatei, anume preotul Florea Codreanu, care în cele opt clase de liceu a fost elevul părintelui Alexiu Popoviciu în Bichiș, iar astăzi îi este coleg și împreună liturghisitor în Arad.

Dăm în cele ce urmează cuvântarea.

Indurerată familie.

Triști ascultători.

După un șir de zile petrecute în strămtorare sufletească, după un șir de zile în care v'ați săbătut între nădejde și desnădejde, ieri s'a produs inevitabilul desnodământ

Nu era chip, ca o filință omenească să poată îndura suferințele prin care a fost pusă la încercare răposata în Domnul.

Înțelegem întristarea voastră, simțim durerea voastră și împărtășim jalea voastră.

Scumpa voastră moartă ni-a fost scumpă și nouă tuturor și precum veți păstra amintirea ei cu sfîntenie, cu sfîntenie și cu recunoștință vom pomeni și noi numele ei în rugăciunile noastre, — pentru că și-a câștigat neplăcutoarea vredniciei nu numai față de voi, ci și înaintea noastră a tuturor.

Ca fiică de preot, crescută lângă biserică, unde se aduce jertfă neîncetat, a învățat să trăiască pentru alții și pentru alții să-și aducă întreagă viața ca o jertfă.

Vă aduceți aminte: și la săvârșirea sfintei proscomidii și la slăvitul act al prefacerii pânii și vinului în Trupul și Sângele Domnului, preotul se roagă în taină, cuvintele lui nu se aud în afară de sf. Altar.

Așa a fost viața răposatei în Domnul: trăită în tăcere, fără șgomot și s'a petrecut în întregime în lăuntru sanctuarului familiar.

Însă precum tot creștinul se umple de mal multă evlavie, de mai mult cutremur sufletesc în clipa Prefacerii de pe sf. Altar, tot așa a fost înconjurată răposata în Domnul de mal multă stimă și iubire filască a celor ce au cunoscut-o.

Noi, un pumn de Români duși la învățătură într-o mare de străini, în Bichiș, am aflat în răposata o adevărată mamă, care ne-a primit în casa sa cu toată iubirea, cu toată dulceața unei mame. Alături de soțul său, ea ne-a dat statură, îndemnuri, îmbărbătări și ne-a dojenit, dar și în dojană ca și în îndemnuri noi am simțit iubirea ei de mamă față de noi. Noi câțiva români am aflat în Bichiș două altare: unul în sf. biserică și altul în casa răposatei. Un lung șir de intelectuali: învățători, preoți, medici, notari, avocați,

ofițeri și alții și alții aduc omagii astăzi prin mine la cosciugul ce cuprinde în sine rămășițele pământești a celeia ce ne-a fost adevărată mamă.

Dar ea a fost adevărată mamă față de toți cari au pășit vreodată pragul casei ei. Credincioșii păstoriști de soțul ei, cari veniau pentru un sfat, la ea au găsit mângăiere; străini nenumărați am văzut intrând în casa parohială din Bichiș, căci aveau mai multă încredere în preotul român decât în conducătorii lor și nu aș ști să spun: înțelepciunea de părinte a soțului, sau iubirea de mamă a răposatei l-a atras mai mult la acea casă.

Ea însă a năștit atât de rar pragul casei sale. Afară de drumul ce ducea dela casă la biserică, nu a cunoscut alte drumuri. Afară de marea familie a tinerilor ce erau în Bichiș la școală și afară de cea a credincioșilor, ea a trăit, a muncit și s'a jertfit pentru familia sa, pentru soț, fil și fice. A știut să îl iubească, a știut să îl crească în așa chip, că prin dâșli se continuă iubirea și jertfelnicia ei întregă; prin dâșli numele ei va fi pomenit cu sfîntenie în rugăciunile de toate zilele. Mai mare iubire nu este decât aceasta: să poți să perpetuezi iubirea ta în ai tăi. sădindu-o și cultivându-o în sufletele lor.

Ca soție, în deosebi în marea de străini din Bichiș, a avut o înaltă chemare și grea datorie. Acolo, unde fiecare faptă, fiecare mișcare, fiecare vorbă și chiar fiecare gând al soțului ei, preot român, au fost urmărite și supuse criticel, ea ca soție a năzuit și a izbutit nu numai să păstreze prestigiul soțului, dar să-l și înalțe. Atât poporul de rând al străinilor cât și intelectuali au învățat să cinstească și să poarte un deosebit respect față de biserică și casa parohială a românilor din Bichiș. Cele mai înalte personaje îi intrau în casă, iar la depărtare au plecat cu impresia celei mai înalte considerații.

În urma marilor schimbări aduse de răzbulu, a părăsit casa și orașelul, în care a ars ca o candelă și a venit, ca zilele și anii din urmă să-l petreacă aici în mijlocul nostru. A venit să fie și aici exemplu de mamă, de soție și de preoteasă plină de iubire, de duloșie și de gingășie. A venit să moară între ai săi și ca mormântul ei să ne aducă aminte de viața ei jertfită pe altarul iubirii.

Întristate soțule al răposatei și iubitul meu Părinte sufletesc. Ai fost și ești duhovnicul meu, în școală mi-ai fost îndemn și îmbărbătare, însuflețire și mângăiere. M'ai obișnuit ca eu să primesc neîncetat cele duhovnicești dela Sfinția ta și acum ar trebui să mă fac eu mângăietor, dac'aș avea atâta bogăție de mângăiere.

Mi-aduc însă aminte, că și Sfinția ta ne-ai mângăiat în numele cel sfânt al Sfinței Treimi. Ia și Sfinția ta din acest nesecat izvor de mângăiere, împreună cu filii, cu ficele, cu ginerii, cu sora și cu nepoțelele.

Câtă mângăiere veți putea să luați cu toți când soț și gineri, trei preoți la trei altare din tre, biserici veți înălța rugăciuni pentru veșalca odihni a celeia ce pentru voi și familiile voastre a trăit, a muncit și s'a jertfit.

Primește, Doamne, rugăciunea robilor tăi; primește Stăpâne jertfa de iubire a răposatei roabei tale Aurora, întru altarul tău cel mai presus de ceruri; primește Sfinte sufletul ei cu cei aleși ai tăi întru netrecătoarea ta împărăție, că a Ta este împărăția și puterea și mărirea: a Tatălui și Fiului și a sfântului Duh. Amin.

Artele și religia.

Cu mare satisfacție am celit, nu demult, că d-l Ministru al Justiției a luat pășuri contra tipăriturilor obscene de orice natură, cari se vând pela toate chioșcurile, ori se află în vitrinile prăvăliilor, sub pretextul popularizării cunoștințelor igienice.

Bunele intenții de asanare numai astfel se pot ajunge, dacă părinții sau frații sau surorile feresc sufletul tinerilor de molipsirea acestei otrăvi.

Cei buni vor întâmpina n-ari opoziții, din partea celor sfătoși, cari nu voesc să recunoască, că și pentru artă există o limită, un zăgaz. Cu toate că spiritul anti-religios de astăzi caută să emancipeze artele frumoase de duhul religios, creștin, să poată cu drept cuvânt spune, că *religia* este urma artelor frumoase.

Primele monumente de artă sunt luate din viața religioasă și artele frumoase nici nu s-ar fi putut dezvoltă fără religie; care le-a apăsă pecetea caracterului rău. Artiștii ne-au intruchipat elementele ideale, luate din religie, într'o formă frumoasă potrivită caracterului religiei.

Dacă s'ar emancipa de influența religiei, ar fi o mare rătăcire, căci și-ar pierde izvorul, din care se trage și se nutește. În acest caz decade și nu mai rămâne artă, ci pronografie, căci nu mai are conținutul ideal și moral, ci numai o formă oarecare. În cazul acesta nu simburile este lucrul principal ci coagea.

când nu mai plutește o suflare de un ideal asupra unui obiect de artă, se prezintă obiectul, ca un corp fără suflet. Arta trecu în serviciul sensualității și atunci nu mai este artă.

Arta va rămânea numai până atunci la înălțime, până când se va hrăni din fructele ideilor, creștinești morale.

În timpul mai nou unii, cari se ține înțelepți proclamă ruperea relațiilor între religie și artă. Ei nu știu, că arta are scopul său în sine, nu în afară. Cine o întrebuințează în alt scop, acela zădărnicește progresul și zborul artei.

Însă nu există nimic în lume, care să poarte scopul său în sine, fiindcă totul este relativ și nimic absolut. Așa trebuie să aibă și artele frumoase un scop

de a ridica și nobilita pe om și de a lăuda pe Dumnezeu, a manifesta prin artă mărirea și frumusețea lui.

Nimic nu poate înălța pe om dela ocupațiunea zilnică pământească, și a-l face să înțeleagă, alte interese mai înalte ale vieții, decât arta.

Luându-i partea morală, nu se mai poate susține la înălțime și cade în serviciul sensualității.

Sfătoșii progresiști ai timpului nostru susțin, că artistul poate ca om să se așeze pe bază morală, dacă nu este obligat la asta. Poate în artă să fie liber de influența legilor morale, ba le poate și călca, deci numai obiectul artei să fie estetic, de moralitate nu trebuie să țină seamă.

Cu aceasta se deschid porțile tuturor pornografiilor în artă. Artistul, greu se mai poate stăpâni dela deviațiuni, mai ales când trăiește în astfel de medii și într-o atmosferă coruptă socială. El va fi în produsele sale expresiunea spiritului societății în care se învârtă. Prin arta sa va căuta să câștige simpatia acelor pentru care lucrează. În acest caz este atrasă arta în decadența morală și pusă întru glorificarea patimilor.

Ajungând ea până aici, trebuie să cadă, căci atunci pierde idealul, care nu se împacă cu ce este imoral. Și unde lipsește idealul acolo nici frumosul nu există. Acela nu-i obiect adevărată de artă, care nu are în jurul său aerul curat al moralității.

Putem afirma, deci cu drept cuvânt, fără a putea fi combătuți, că arta a stat și va trebui să stea și în viitor în legătură cu vederile religioase, atât în privința originii, cât și al caracterului și al scopului ei.

Numai atunci va fi arta și va înflori câtă vreme va rămânea în această legătură.

Cine nuvoește să recunoască concepțiile religioase din lume, acela nimicește arta.

Ilie Hociotă
protopop militar

Tineretul român la cariera de industrie și comerț.

În satele noastre sunt mulți copii cari, după absolvă clasele obligate a școlii primare, în urma sărăciei părinților, se angajează ca lucrători sau ca servitori. Acești băieți nici când nu-și pot întemela o existența care se le asigură viitorul, ci trăiesc în sărăcie și mizerie până se prăpădește familia întreagă.

Românii dela sate în stare materială bună, după absolvirea școlii primare, duc copii la orașe la școli secundare, ca să facă din ei funcționari. Dar dintre acești băieți, numai puțini absolvă cu succesul recerut școlile secundare spre a putea trece la școlile superioare, ca să devină din ei oameni cu calificăție superioară, și astfel să poată ocupa poziție de valoare în viața practică. Cel mai mulți din acești băieți din școlile secundare, rămân fără carte, se aplică ca funcționari mici și duc o viață săracă, sunt todeauna în mi-

zerie și sărăcie și așa se înmulțește un proletariat semiminteligent.

Atât aceștia precum și cel săraci ieșiți din școala primară, numai așa își pot crea un viitor sigur și independent, dacă imediat trec din școală la careira meserilor s'au negustorilor, ca de mici să învețe una din aceste profesii. Devenind apoi sodali și după împrejurări și câștig își pot începe meseriile lor. Prin calitățile lor naturale, diligența, capabilitate și onistitate pot să ajungă oameni de valoare cu un viitor sigur, pot crea familii și pot griji de viitorul copiilor lor.

În orașul Timișoara sunt 4 (patru) cămine de elevi industriali și comerciali. Elevii din cămine sunt plasați la negustorii și meserii, seara umblă obligativ la școlile orașului, până când devin sodali. În cămine primesc întreaga întreținere, stau sub controlă atât morala cât și igienică, sunt disciplinați, deci din partea cea mai mare ai acestor băieți, iese oamenii de ordine, folositori societății și neamului.

Atragem atențiunea părinților ca acum la sfârșitul anului școlar să aducă copiii lor la Timișoara în căminele orașului, unde vor fi așezați și de unde vor fi plasați la diferite meserii și negustorii, căci așa pot griji mai bine de viitorul copiilor lor, având acum să îngrijească numai de îmbrăcăminte, informațiuni și deslușiri de dl. Nicolae Nicorescu, directorul Căminului No 4 din suburbiul "Principele" (Josefin), strada Gheorghe Pop de Băsești No. 22.

Timișoara, la 14 Iunie 1928

† Moartea unui student teolog.

Duminecă în 8 Iulie a. c. la ora 12 noaptea a încetat din viață — după grele suferințe — în casa părintească din Valea-Mare (pplatul Hălmagiu) tinărul teolog de curs I. Nichifor Lucaciu, care se stinge ca o lumină suflată de vânt în floarea vârstei de 22 ani.

Înmormântarea adormitului în Domnul a avut loc Marți în 10 Iulie ora 3½ p. m. Prohodul a fost servit de cucernicii preoți Leontin Miclăuța și Toma Florea. Cel din urmă a rostit un panegiric înduioșitor care a stors multe lacrimi dela numeroșii ascultători, cari erau veniți din mai multe comune de împrejur. A mai ținut o scurtă cuvântare — în numele Onoratului Rectorat și a Consiliului profesoral, precum și în numele celorlalți colegi, cari n'au putut lua parte — colegul său de curs S. Sas.

Răposatul în Domnul era un om blând cu un suflet nevinovat și din expresia feței lui se putea deduce, că va fi un bun slugitor al altarului. De unde se poate vedea că a plăcut și lui Dumnezeu, căci „Plăcută este Domnului moartea cuvioșilor Săi”.

Odihnește în pace suflet bun și nobil.

Amicul *Banctu*
abs. de teologie

Bibliografie:

„Din trecutul Belușului“.

O plăcută surprindere pentru oaspeții, sosiți la serbările centenare ale liceului gr. cat. din Beluș, a fost volumul proaspăt al păr. protoiereu Petru E. Papp „Din trecutul Belușului“.

Un cărturar de seamă, autorul pe un fond de conștiință tenacitate valahă, schițează vii tablouri de mucenicie, lupte, nedreptăți, și biruinți din viața românilor din acest ținut.

Prin verbul sprinten, de ziarist, autorul te leagă.

Dela cea dintâi rânduri te simți urcând, pe lângă Crișul Negru printre colinele împădurite ale codrului dintre Șoim și Borz, în țara de odinioară a lui Menemerot.

Scăpat prin strâmtoarea aceasta pe sub Peatra Petranilor, se proiectează în perspectivă o întinsă luncă, încujurată ca de o maiestoașă cunună, de munții B horului.

În mijlocul acestui șes, stretălat de Crișul Negru stă de multe sute de ani Belușul, peste care veghează din deal, biserica ortodoxă română, a cărei rază de bine cuvântate, stăpânește departe și satele românești, de pe „vidic“.

Tabloul acesta, cu semnificație simbolică, se schițează, în desfășurarea evenimentelor, atât de plastic, pe cele 274 pagini, ale volumului, încât simți, că tot „trecutul de glorie și de jertfă“ al acestui ținut țâșnește în mod firesc, din sufletul neamului, călît la focul credinței acestui altar. Că în vechime Românii n-au aflat scut și nu s-au făurit nădejdi decât sub streșina acestei biserici isvor de viață creștinească și românească nu numai în adâncimea veacurilor, cum a fost suta a XII d. Hr., — în care istoriografia pomeneste de preoți ortodocși în acest ținut, — ci și în toate vremurile de manifestare românească din veacurile XVII și XIX, precum și vremile mai apropiate de grea și neîntreruptă luptă pentru neam și lege.

La acest scut, mai apropiate vremurile au mai adăogat și alte mijloace de trezire la conștiință și apărare, cum sunt școlile Belușului, între cari încă din anul 1828, liceul gr. cat. de băieți; pe la sfârșitul veacului XIX, Școala civilă de fete; internatele de băieți și fete; din 1 Noembrie 1899 internatul ortodox diecezan, iar după preluarea imperiului român: Școala normală de învățătoare.

Toate isbânzile Românilor de aici sunt strâns legate de ilustre figuri ale acestui ținut. Între mecenații Belușului se vor pomeni totdeauna S. Vulcan, E. Gojdu, S. Negreanu, N. Pavel, P. Papp, Gomboș, Cosma, Ignat.

Peste frământările mai apropiate se remarcă figura avocatului Dr. Ioan Clordaș.

Dela 1900, de când s'a stabilit Clordaș în Beluș n'a fost acțiune românească: culturală, socială, politică care să nu fi fost inițiată de el, sau cel puțin să nu se fi înjghebat sub inspirația lui.

„Casina română“, banca „Drăganul“, librăria, tipografia „Doina“ sau înfiripat prin puterea și iscusința lui. În lupta pentru drepturile naționale, pentru școala confesională a fost cel dintâi.

În zilele de urjie ale sălbatecii bolsevices, a fost cel mai temut exponent al dreptății românești, în acest ținut.

Ungurii nu l-au putut răbda nici pe el și nici pe neînfricatul luptător, întransigentul român avocatul Dr. Nicolae Bolcaș, cel mai întreg cărturar ce l'a dat generația tinăra a Belușului în aceastea vremi de marteraj.

În noaptea de 3 spre 4 Aprilie 1919 au fost masacrați mișelește de săcui în comuna Lunca.

Volumul părintelui protoiereu Petru E. Papp' scris în același spirit românesc și ortodox, cași „zilele trăite“ ale P. S. sale Episcopul Roman Ciorogariu, trebuie să înpodobească biblioteca oricărui român și în special preot ortodox.

Închinat memoriilor martirilor Dr. Ioan Clordaș și Dr. Nicolae Bolcaș servește pe deplin scopul.

Cetitorul după ce a închis și ultima pagină se simte în cimitirul din deal, privind, cu pumnii strânși, peste lepedea de piatră, ce acopere scumpele oseminte ale martirilor, spre Lunca martirajului românesc.

Timișoara la 10 Iulie-1928

Meletie Șora.

No. 3720—1928.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că petițiunile de primire în Academia teologică ort. română din Arad pentru anul școlar 1928 | 29 sunt a se înainta Consiliului eparhial ort. român din Arad până la 31 August a. c

Cele întrate după acest termen se retrimite nere-solvite, făcând excepție cererile celor admiși la bacalaureat în sesiunea de toamnă.

Cursurile Academiei sunt de 4 (patru) ani.

În Academia teologică se primesc ca studenți ordinari numai absolvenții de liceu cu bacalaureat ori de altă școală echivalentă cu un curs de 8 ani și cu examen de capacitate.

Petițiunile de admitere sunt a se însoți de:

1. Act de botez dela oficiul parohial, liberat în timpul cel mai recent.

2. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține petiționarul, vizat de protopresbiterul respectiv.

3. Atestat medical despre starea sanitară.

4. Dacă petiționarul după terminarea școalelor secundare s'ar fi dedicat altei cariere, ori a avut altă ocupațiune are să dovedească: ocupațiunea și timpul petrecut dela ultima frecvență școlară până în timpul de față.

5. Certificat dela preotul locului, că știe ori nu ceti și scrie cu litere cirile și că are aptitudine pentru cântare.

6. Certificat despre situația militară a petiționarului, dacă este înrolat.

7. Obligațiune din partea părinților ori a tutorului, că va plăti regulat cheltuielile de întreținere obligatoare în internat, în cursul anilor de studiu.

8. Cei din alte eparhii vor prezenta litere dimisionale dela Episcopul lor și vor da declarație, că după terminarea cursurilor teologice se angajează a servi în eparhia Aradului.

Se observează că Ministrul Cultelor și Artelor a încuviințat pentru studenții Academiei teologice din Arad 60 burse a 20 Lei la zi.

9. Cel ce reflectează la bursă, să alătore și atestat despre starea materială a părinților.

10. *Întreținerea în internatul Academiei este obligatoare pentru toți studenții.*

11. Condițiunile de întreținere în internat sunt: Lei 10.000 adică zece mil Lei anual, plătibili în 3 rate anticipative la casa Consiliului eparhial și anume: Lei 4000, la înscriere, Lei 3000 la 1 Ianuarie 1929 și ultima rată la 1 Aprilie 1929.

Consiliul eparhial își rezervă dreptul a urca aceste taxe în cursul anului în proporția scumpetel.

La întrarea în internat, elevii vor aduce cu sine: 6 cămăși, 6 perechi de subpantaloni, 2 cămăși de noapte, 6 perechi de clorapi, haine de pat (cerceafuri, plapomă, pernă și cuvertură de pat) 3 ștergere, 3 servete, păhar, cuțit, furculiță, lingură, o ceașcă, 3 farfurii, piepten, săpun, perle de dinți, de haine, de ghețe, ace, ață, și îmbrăcăminte necesară.

Studenții sunt obligați a-și procura și purta uniforma școalei.

12. *Petițiunile sunt a se timbra legal și a se scrie cu mâna proprie, cele netimbrate ori defectuos instruite se vor retrimite nerezolvite.*

13. Petiționarul să indice domiciliul și poșta ultimă scrise corect și citeț.

14. Înmatriculările studenților se vor face la Direcțiunea Academiei în zilele de 19—21 Septembrie a. c.

15. Cursurile încep în ziua de 22 Septembrie a. c.

16. Taxele școlare, ce se plătesc la Direcțiunea Academiei cu ocaziunea înmatriculării fac 550 Lei.

Arad, din ședința Consiliului eparhial secțiia bisericască ținută la 21 Iunie 1928.

Consiliul eparhial ort. român

Nr. 3976 | 1928.—

Ordin Circular.

Cătră toți P. C. părinți pretopresbiteri și preoți conducători de oficii parohiale.

Voidnd Consiliul eparhial a avea cunoștință depilnă și exactă despre schimbările ce se fac în starea averilor nemîșcătoare ale parohiilor a decis în ședința ținută la 12 Iulie a. c. a se aduna în fie care an dela fiecare parohie matre și filie, extrasul din cartea funduară despre starea averii nemîșcătoare.

Având în vedere numitul deciz P. C. părinți pretopresbiteri, vor îndatora conducătorul oficiilor parohiale ca la finea fiecărui an se procure pe spesele bisericel extras din cartea funduară, despre starea averii nemîșcătoare a parohiei, estradat din partea oficiului cărții funduare cu data de 31 Decembrie a fiecărui an, carele e a se alătura la inventarul socotelilor bisericesti din anul respectiv.

Neîmplinirea cestui ordin va forma caz de disciplină.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută la 12 Iulie 1928.—

Consiliu'ul eparhial ort—rom.

Nr. 2850—1928

Ordin Circular.

Cucernicii Preoți, cari în cursul anului curent au implinit sau vor implini până la 31 Decembrie a. c. 5. 10. 15. sau 20 ani de serviciu bisericesc și școlar, sunt invitați a-și înainta cererile Oficiului protopopesc respectiv până la 15 August a. c.

Cei ce implinesc 5 ani de serviciu vor anexa și actele justificative.

Iar Prea Cucernicii Protopopi, — în baza cererilor primite, — vor compune tabloul preoților, cari la 1 Ianuarie 1929 vor intra în drepturi de noul grad și tabloul împreună cu actele justificative il vor înainta aici până la 31 August a. c.

Arad la 12 Iulie 1928. —

Consiliul eparhial ort. rom.

Cetiți și răspândiți

„Biserica și Școala“.

Nr. 3582—928.

Ordin circular.

Aducem la cunoștința Cucernicilor Preoți, Oficiilor parohiale și protopresbiterale că sf. Sinod în ședința din 13 Iunie a. c. a hotărât sărbătorirea sf. Paștil pe anul 1929 în ziua de Duminică 31 Martie.

Conducătorii de oficii parohiale sunt invitați ca această hotărâre a sf. Sinod să o facă cunoscut poporului în sf. biserică de pe amvon.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 5 Iulie 1928.

Consiliul eparhial ort. rom.

Nr. 3587—928.

Ordin Circular.

În conformitate cu hotărârea Sf. Sinod din ședința dela 16 Iunie a. c. dispunem, ca pentru ajutorul sinistraților de pe urma recentelor cutremure din Bulgaria și Grecia, în toate bisericile noastre să se facă în luna August a. c. o chetă în folosul acestor sinistrați.

Produsul chetei să fie trimis prin oficiile protopopești. — Consiliul central Bisericesc în București, strada Matei Milo Nr. 9 etaj 3 — cel mult până în 15 Septembrie a. c.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 5 Iulie 1928.

Consiliul eparhial ort. rom.

Condițiuni de licitație.

Precum și condițiuni generale și speciale privitor la edificarea bisericii gr. ort. rom. din Rădmănești

1. Lucrările se vor executa pe rizicul și răspunderea antreprenorului după planurile și piesele scrise precum și planurile de detalii și îndrumări care formează proiectul, precum și după indicațiunile ce se vor da de comisiunea de verificare și arhitectul sau inginerul dirigent.—

2. Nu pot lua parte la licitație decât arhitecți și ingineri diplomați, precum și măeștri constructori cu calificarea recerută.

3. Condițiunile generale și cele speciale și caetul de sarcini pentru executarea clădirilor stabilite pentru lucrări de stat sunt la lucrările acestea în vigoare.

4. Antreprenorul înainte de executarea lucrărilor de beton armat sau altceva care recere calcule statice spre aprobare.—

5. Ca vadiu se va depune deodată cu înaintarea ofertei 10 în numerar sau efecte de stat din valoarea totală a lucrărilor.

6. Comuna bisericească va pune la dispoziția antreprenorului materialele indicate în deviz în mod gratuit și fără altă plată urmând ca tot restul materialului care va fi de prima calitate să fie furnizat și prelucrat de către antreprenor în condițiunile cele mai bune.—

7. Comuna bisericească are dreptul a alege din ofertele întrate la licitație pe aceia pe care o va afla de bine fără considerare la preț fiind seamă de încredere ce o are în antreprenor.

8. Supraofertă la licitație nu se admite.

9. Antreprenorul pe care va rămânea lucrările este obligat imediat după aprobarea contractului să solvească proiectantului D-lui Constantin Purcariu suma de Lei 35.027 adică treizecișicinci mii douăzecișisapte drept pentru compunerea planurilor și elaborețelor tehnice indiferent de faptul că comuna bisericească ce anume materiale va pune la dispoziția antreprenorului.—

10. Comuna bisericească obligă a face toate cărăușile dela Balinț până la fața locului și retur.

11. Contractul devine obligator pentru antreprenor imediat după adunare, iar pentru oficiul parohial numai după aprobarea forului în drept.—

12. Antreprenorul va avea să țină seamă la angajarea muncitorilor cu preferință pe cei din localitate.

Această condițiune s'a stabilit de către consiliul parohial fiind obligatorie pentru toți cei ce se vor prezenta la licitație precum și pentru antreprenor.

Rădmănești la 1 Iulie 1928.

Președint: membrii comitatului.

Comt. Gaeorghea . Moisa Trăilă
preot. notar.

Licitație minuendă.

Pentru lucrările de renovare, acoperirea turnului, facerea burlanelor și așezarea parafulgerului pe turnul dela sfânta biserică din Birchiș, care se vor face din tînchea în baza planului și divizului de spese, aprobat de Ven. Cons. Eparhial din Arad sub No. 2599/1928 se publică licitație minuendă pe ziua de 5 August a. c. ora 4 p. m. pe lângă următoarele condițiuni:

1. Planul, devizul de spese și condițiunile generale și speciale se pot vedea zilnic la oficiul parohial.

2. Licitanții vor depune vadiu de 10% după prețul strigării care sumă se va reda după colaudarea lucrărilor.

3. Licitanții nu pot pretinde spese pentru participare la licitație.

4. Licitantul are să dovedească, că este măestru diplomat în lucrările de tinichiu,

5. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările acelui măestru, în care are mai multă încredere fără a lua în considerarea rezultatul.

Bichis, la Iulie 1922

Consiliul parohial.

INFORMAȚIUNI.

— În Ceylon există un vierme de mătăsă, care nu-și sparge gogoșa când vine vremea să-i lase afară. La vremea de 12 zile după ce s'a închis coconul în gogoșă, este un fel de fluture, care nu roade firele, ci le depărtează numai. El se nutrește cu foi de ricin, plantă foarte întinsă în această insulă călduroasă.

La noi unde vremea e mult mai răcoroasă, — cam greu s'ar putea crește acest fel de verme de mătăsă, cu toate că și la noi crește (cam greu) planta ricinului. Oare nu s'ar putea face o încercare în partea de sud a țării, mai ales acolo unde e introdus arborele de bumbac?!

— Se încearcă acum un nou mijloc prin care fructele coapte să se țină mai multă vreme. În acest scop fructele sunt puse într-o atmosferă (de ex. o cameră hermetică) cu puțin oxigen dar bogată în acid carbonic. Și fructele se conservă extern de bine.

Acum s'a mers mai departe. Se culeg fructele încă necoapte, fiindcă rezistă mai bine la drum lung (export). Ajuns la destinație sunt așezate la o temp. de 20° în o atmosferă groasă potrivită (de ex. cel mai bun gaz e ethyleul) unde fructele se coc întotdeauna ca și pe pom. Și apoi sunt puse în vânzare.

— Cine sapă groapă altuia într'un sat un gospodar își vânduse boii cu 20000 lei. Gospodarul nostru avea un vecin lacom și grozav de pismaș. Acest vecin rău plănuia să fure banii omului.

El așteaptă Dumineca cea mai apropiată. După ce văzu că prietenul cu bani plecase la biserică, cu soția cu tot, se strecură pe furiș în casa omului. Aici dete peste o fetiță ca de șapte ani. El o întrebă unde ține talca-său banii prinși pe boi, fiindcă are și el acolo o mie de lei dată spre păstrare și trebuie s'o ia ca să se ducă la biserică. Fetița cunoscându-l îi arată locul banilor. Vecinul cel necinstit luă bănișorii omului și-i băgă în sân. Ca să scape de singurul martor al furtului spuse fetiței că vrea să-i facă un leagăn ca să-și petreacă vremea până'or veni părinții ei dela biserică. Suindu-se pe un scaun el legă de grinda casei un streang cărui îl făcu un laț. Ca să încerce dacă alunecă, păcătosul își vâră capul în laț.

Făcând o mișcare greșită i se răsturnă scaunul de sub picioare, și rămase spânzurat.

Fetița, văzând că vecinul tot horcăie și scoate limba afară, se sperle. Ea eși repede afară, și tipând cât o lua gura o crol de goană spre biserică. Părinții fetiței și lumea toată din biserică alergară într'un suflet să vadă ce s'a întâmplat. Intrând în casă, aflară pe hoț spânzurat și mort, iar banii de pe boi, în sânul lui.

Iată cum pedepsește Dumnezeu pe omul rău și vrăjmaș la suflet.

— În Franța și Anglia se fac încercări de a se fabrica haine din metal și hârtie; adică hainele făcute din stofă să fie muiate într'un fel de oloi de metal. Astfel de haine, se zice, că ar ține cam 30 ani.

Dacă hainele aceste sunt făcute din hârtie ele ar ține numai pe o vară.

— Un învățat din străinătate încercă să facă o „vacă mașină“, în care dacă ai băga iarbă, apă și alte lucruri să se facă lapte, așa cum vaca face laptele. Învățatul încearcă acum iscodirea unei „vacă de fier“.

— Cea dintâi femeie care a trecut oceanul în sbor a fost doamna Earhdt din America, care pe la sfârșitul lunii trecute, după un sbor de 22 zile fără odihnă, a ajuns în Anglia. A trebuit să lupte cu mari cețuri și multe ploii.

— Un neamț face acum încercări să fabrice pâine din anumite lemne, cari au în ele zemuri hrăitoare

— Sfârșitul lumii l-au crezut aproape multă lume. Spaima a fost în multe locuri așa de mare încât, la 29 Mai, în Spania locuitorii din satul Rlofrío și-au părăsit casele. În alte țări oamenii au fost mai liniștiți. Așa în Anglia, unde un om a profetit că orașul în care ședea, va fi distrus la oarele 3 și jumătate în Dumineca Rusaliilor de către un val mare de apă, care, că va fi începutul sfârșitului lumii, Lumea dimprejur auzind profetia omului s'au dus de Rusalii în acest oraș ca să vadă cum se va sfârși orașul. Cel cu hoteluri și restaurante au făcut afaceri bune, căci zecile de mii de oameni gură-cască s'au apucat de băut și de mâncat în lege, așteptând să se ivească mânia lui Dumnezeu peste acest oraș.

— În anul trecut au fost prefăcut în spirit, de către fabricile din țara noastră, 400 de mii vagoane cu cereale. Cam mult, mai ales când te gândești că partea cea mai mare a spiritului a fost băută de oameni, stricându-le și mintea și trupul. Prea multă otrăvă!

— O femeie din Egipt a născut deodată 5 gemeni, — cari toți trăesc. Locuitorii când au auzit minunea asta, au crezut că trebuie cinstită ca pe o sfântă, și i-au adus multe daruri de preț.

Dacă la noi s-ar fi întâmplat așa ceva, lumea și-ar fi făcut cruce și ar fi zis „Doamne ferește!“. Și nu ar fi ajutat-o cu nimic.

Iată o pildă pe care trebuie s'o luăm dela egipteni, că adecă să ajutăm pe cel cu mulți copii. Așa cere Dumnezeu așa cere omenia.

— Polonia numără de fiecare locuitor un pom roditor, adecă 28 milioane de pomi roditori. Din aceștea 14 milioane sunt meri, restul pruni peri și cireși.

— Se zice că un american a străbătut cu automobilul un drum de 434 Kilomertri, numai într'o oră

— Școală de hoațe a fost descoperită de poliția englezăscă la Londra. Aici învățau meșteșugul furatului o mulțime, vre-o 60, doamne și domnișoare din cele mai stricate, ele mai aveau ca ajutor și un câine învățat anume că să ție înlăuntrul gurii aurăriile furate. Acuma hoțele aceste stau la răcoare. S'or f gândit că tot e mai bine să fil femeie cinstită decât hoajă.

— In Rusia, bolșevicii se luptă din greu cu biserica. Cu toată puterea lor, bolșevici n'au putut sfărca credința poporului în Dumnezeu și biserică. Acum în Kiev s'a deschis și o școală înaltă de teologie, unde învăța docamdată 50 tineri ca să se facă preoți. Tărâniea jertfește mult pentru credință și biserică.

Dumnezeu e mai mare și mai tare decât bolșevicii.

— Născut în cosciug. Faptul s'a petrecut la Petrograd, Leningrad, cum zic țigăni din capul Rusiei. La spitalul Jorski a murit dăunăzi o femeie tătară. După câteva ceasuri cadavru a fost pus la sicriu și dus la cimitir. Dar înainte de a se coborî sicriul în groapă, conform obiceiurilor musulmane, asistența a ridicat capacul, ca să mai vadă odată pe moartă. Dar — surpriză! — Alături de cadavru, se găsi un nou născut.

— Mare lipsă de preoți mai avem la sate, și înainte de război erau multicele sate fără preoți; războiul a întrerupt apoi în mare parte creșterea de preoți noi. După războiu tinăretul, s'a repezit la alte cariere de viață și Seminarele teologice, erau slăbuț cercetate. Abia peste ani, după ce golurile prin cele cancelării, cu slujbe de stat sau județene s'au cam umplut, lumea s'a liniștit și tinerii au început a merge iară în număr mai de nădejde la teologie.

Az. Școlile teologice sunt iarăș destul de bine cercetate, — totuș trebuiește un șir întreg de ani, până rândurile celor ieșiți din Școlile teologice să umplă golurile mari rămase la sate.

— Zarzavaturi și sănătatea. — *Sparanghelul* curăță sângele.

— *Urzicile* și zeama în care au fiert, sunt bune pentru oftică.

— *Spanacul* are fier și e bun pentru cei lipsiți de sânge. El lucrează și asupra nervilor.

— *Teina* lecuiește reumatismul și durerile nervoase.

— *Pătânelile roșii* sunt bune pentru ficat, având multă pucioasă folosesc și nervilor.

— *Ceapa* e bună pentru stomacurile leneșe,

— *Usturoiul și măslinile* ajută circulația și sporesc sucurile stomacului.

— *Hereauul* e bun pentru mistuire.

— *Bostanul* e contra panglicel.

— *Morcovii și ridichile* dau poftă de mâncare.

Ziua nașterii Reginei Maria. Duminecă în 22 Iulie a. c. s-a sărbătorit în orașul nostru ziua nașterii M. Sale Regina Maria. Aradul a fost pavoazăt cu draperii naționale. In catedrală s-a oficiat Te-Deum de către părintele consilier M. Păcățian asistat de mai mulți preoți. Au participat autoritățile și public mult.

Parastas pentru Regele Ferdinand I. Sâmbătă în 21 Iulie s-a celebrat un pios parastas pentru odihna sufletului gloriosului Rege Ferdinand I. dela a cărul decedare s-a împlinit un an. In absența P. S. Sale Părintelui Episcop Grigorie, parastatul a fost oficiat de I. P. C. La Artimandritul Dr. Iustin Suciu asistat de 8 protopopi și preoți și de un diacon.

Au participat autoritățile civile, militare și un număr însemnat de credincioși.

După cântarea funebră. Cu sfinții odihnește . .

. . părintele Codreanu a prezintat în cuvinte pătrunzătoare pe făuritorul României Mari, care a fost Regele Ferdinand I.

CONCURSE

Nr. 3785—928.

Se publică concurs pentru postul de dăhovni — spiritual la Academia teologică din Arad cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Salariul împreună cu acest post este 1600 Lei lunar, plus accesoriile legale prevăzute în bugetul Ministerului Cultelor.

Cel ce va fi ales va trebui să locuască în seminarul teologic unde va avea întreținere gratuită.

Concurenții la acest post trebuie să întrunească următoarele condiții:

1. — Studii teologice sistematice și calificație preotească de clasa primă.

2. — Serviciul preotesc de cel puțin 5 ani împliniți.

3. — Să fie celib, ori văduv.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta Consiliului epahiaj cererile însoțite de autobiografie și dovezi autentice relative la îndeplinirea condițiilor.

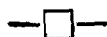
Candidații din altă eparhie vor putea intra în funcție numai după ce vor produce și litere dimisionale de la Chiriarhul respectiv.

Postul se va ocupa la 15 Septembrie a. c.

Arad, din Ședința Consiliului eparhial de la 5 Iulie 1928.

Consiliul eparhial ort. rom.

Dr. Grigorie Gh. Comșa, m. p.
episcop.

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei Mustești, protopopiatul Gurahonțului, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Biserica și Școala”

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Sesia parohială 16 jughere arător și fânaș.
2. Casă parohială cu supraedificate economice.
3. Stolele legale.
4. Intregirea dotației de la stat, pentru care parohia nu ia răspundere.
4. Parohia e de clasa III-a.

Alesul va predica regulat la sf. Biserică și va catehiza la școala din loc, și va suporta dările după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescrise în Reg. p. parohii, adresate Consiliului parohial din Mustești, se vor trimite Oficiului Protopopesc în Gurahonț în termenul concursual. Reflectanții cu observarea strictă a §. 33 din Reg. p. parohii, se vor prezenta în sf. biserică pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act de la Prea Sf. Sa Episcopul nostru diecezan.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: *Constantin Lazar* adm. ppsc.

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei din Odvoș, devenită vacantă prin trecerea preotului Ioan Evoșan la alt post, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile în conformitate cu ordinul Ven. Consiliu eparhial nr. 3311 | 1928.

Venitele parohiei sunt:

1. O sesiune parohială de 32 jugh cad.
2. casă parohială.
3. sticlele legale,
4. birul ilegal.

5. Intregirea de la stat.

Parohia fiind de cl. I. de la recurenți să cere calificarea normată în concludul adunării eparhiale nr. 84 | 1910.

Alesul va catehiza elevii școlilor primare din localitate va predica în toată Dumineca și sâmbătoare și va achita toate impozitele după beneficiul parohial.

Recurenții să-și trimită cererile lor de recurs, provăzute cu certificatele de calificare și serviciu adresate consiliului parohial din Odvoș, la oficiul protopopesc din Radna, iar dânsii să se prezinte — cu observarea strictă a §-ului 33 din regulamentul pentru parohii — în Sta biserică din localitate spre a se arăta poporului.

Din ședința de la 17 Iulie, 1928.

Consiliul parohial,

În conțelegere cu: *Procopie Givulescu*, protopresbiter.

1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Dieci publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială întregită.
2. Casa parohială și 2 intravilane.
3. Stolele legale.
4. Birul legal luat în concurs din oficiu,
5. Intregirea salariului de la Stat pentru care parohia nu ia răspundere.

Parohia e de clasa I-a. Alesul va predica regulat, va catehiza la școlile primare din loc, și va suporta dările după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescrise, adresate Consiliului parohial din Dieci, se vor trimite Oficiului Protopresbiteral în Gurahonț în termenul concursual. Reflectanții pe lângă stricta observare a § 33 din regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act de la Prea Sf. Episcopul nostru diecezan.

Dieci la 4 Iunie 1928.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu *Const. Lazar* adm. ppsc.

3—3

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Cenzurat: Prefectura Județului.